

خطر ربایش تهدیدی بالقوه برای مجلات علمی

مهدی دادخواه^۱

بیان دیدگاه

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۴/۱۸

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۵/۱۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۵/۱۵

ارجاع: دادخواه مهدی. خطر ربایش تهدیدی بالقوه برای مجلات علمی. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۴۰۱؛ ۱۹(۳): ۱۵۹-۱۵۷.

مقدمه

در مورد خطراتی که محققان در دنیای نشر با آنها مواجه هستند مطالب متعددی در منابع علمی در دسترس است. عمده این مطالب در مورد به دام افتادن محققان در چنگال مجلات کم اعتبار یا نامعتبر به نگارش درآمده است. در زمینه مجلات نامعتبر، اکثراً صحبت از مجلات Predatory یا اصطلاحاً مجلات چپاولگر است؛ نامی که توسط کتابداری به نام Jeffrey Beall بر این مجلات نهاده شد و پس از آن محققان بسیاری اقدام به بررسی این مجلات نمودند Beall. با ایجاد یک وبلاگ در سال ۲۰۱۲ فهرستی از مجلات و ناشران چپاولگر تهیه کرد؛ ولی به دلیل فشار وارده از طرف دانشگاه (Colorado Denver دانشگاهی که Beal در آن مشغول به کار بود) در سال ۲۰۱۷، وبلاگ خود را تعطیل کرد (۱،۲).

مجلات چپاولگر در واقع مجلات علمی هستند که شیوه استاندارد و قانونمندی را برای دوری و انتشار مقالات دنبال نمی‌کنند و به این دلیل کیفیت مقالات منتشر شده و صحت علمی‌شان همواره مورد سوال بوده است (۳). چک لیست‌های متعددی نیز توسط محققان در این زمینه ارائه شده است که مطابق آخرین بررسی‌ها، تعدادشان بالغ بر ۹۰ لیست است (۴). به غیر از مجلات چپاولگر، مطالبی نیز در مورد جاسوسی از محققان نگارش شده است. هدف اصلی چنین نوشته‌هایی افزایش آگاهی محققان و کاهش قربانیان بوده است (۵). به نظر می‌رسد در بیشتر منابع علمی، محققان همواره به عنوان قربانی در نظر گرفته شده‌اند و کمتر مطالبی در مورد خطراتی که ممکن است یک مجله معتبر را تهدید کند به نگارش در آمده است. از این رو نوشتار حاضر می‌کوشد تا به طور خلاصه خطر ربایش، که هر مجله علمی معتبر در معرض آن قرار دارد را مطرح کند. مخاطبان آن نیز اعضای هیئت تحریریه و نویسندگان هستند.

یکی از کلیدی‌ترین خطرات پیش روی مجلات علمی، خطر ربایش به وسیله مجرمان اینترنتی است. در این فرایند مجرمان اینترنتی به دنبال مجلاتی هستند که با جستجوی نام آنها در موتورهای جستجوگر اینترنتی (مانند گوگل) و وبسایت آنها به راحتی قابل یافتن نباشد. مجلاتی که فقط نسخه کاغذی دارند، یا فاقد وبسایت هستند، یا به زبان‌هایی غیر از انگلیسی منتشر می‌شوند، گزینه‌های مناسبی برای مجرمان اینترنتی هستند (۶). در چنین شرایطی، مجرمان اینترنتی با ساخت یک وبسایت و کپی برداری دقیق از عنوان و شاپای مجله، ادعا می‌کنند که وبسایت اصلی آن مجله معتبر است (۷). آنها با بهبود وبسایت مجله ساختگی خود، می‌توانند رتبه آن را در موتورهای جستجوگر اینترنتی بالا ببرند. بنابراین، هر محقق که نام مجله را در اینترنت جستجو کند به وبسایت مجله ساختگی توسط مجرمان اینترنتی هدایت می‌شود (۸). مجرمان اینترنتی، مقالات محققان را با دریافت پول بدون داور منتشر می‌کنند. در چنین حالتی، مجله علمی بدنام شده و پس از مدتی به لیست سیاه دانشگاه‌ها اضافه می‌گردد. هر چند در بسیاری از موارد

وبسایت اصلی و جعلی مجله تشخیص داده می‌شود، اما تجربه نشان داده است که رغبت محققان برای ارسال مقالات خود به مجله اصلی نیز کاهش چشمگیری می‌یابد. این فرآیند، روش سنتی ربایش مجلات نام دارد. در شکلی دیگر، محققان برای کنترل اعتبار مجلات مورد نظر، شاپا یا نام آنها را در پایگاه‌های استنادی جستجو می‌کنند و پایگاه استنادی نیز اطلاعات مجله را به آنها نمایش می‌دهد، محققان به اشتباه وبسایت جعلی را وبسایت اصلی در نظر گرفته و مجله را معتبر فرض می‌کنند. در صورتی که واقعا چنین مجله‌ای معتبر است ولی وبسایتی که محقق به آن مراجعه نموده است وبسایت اصلی نیست (اگر پایگاه استنادی آدرس الکترونیکی وبسایت مجله را نیز نمایش دهد، احتمال فریب خوردن محققان کمتر است).

نوع پیشرفته ربایش مجلات چنین است که رباینده به جای ساخت وبسایت مشابه مجله، کنترل وبسایت خود مجله را به دست می‌گیرد. از آنجایی که امروزه پایگاه‌های استنادی گاه‌ها آدرس وبسایت مجله را نیز قرار می‌دهند یا پایگاه‌هایی مانند Scimago آدرس وبسایت بیشتر مجلات را در دسترس قرار داده‌اند، روش سنتی ربایش مجلات گاه‌ها با شکست مواجه می‌شود؛ چون اگر محققان نام یا شاپای یک مجله را در این پایگاه‌ها جستجو نمایند، با مشاهده اطلاعات مجله به آدرس حقیقی وبسایت مجله دست خواهند یافت (البته اگر آدرس الکترونیکی وبسایت مجله در پایگاه درج شده باشد). به همین جهت مجرمان اینترنتی راه دیگری را در پیش گرفته‌اند؛ آنها در پایگاه‌های علمی در جستجوی آدرس الکترونیکی مجلاتی هستند که منقضی شده‌اند؛ سپس اقدام به ثبت این آدرس برای خود می‌نمایند. هر آدرس اینترنتی وبسایت، دارای مدت زمان انقضایی است که باید پس از مدت زمان انقضا تمدید گردد و گرنه پس از مدتی آزاد شده و قابل ثبت برای دیگران می‌شود؛ پس مجلاتی که آدرس الکترونیکی خود را تغییر داده‌اند و آدرس جدید رابه پایگاه‌های استنادی و علمی اعلام نکرده‌اند در معرض آسیب قرار دارند. زیرا آدرس قدیمی آنها توسط مجرمان اینترنتی پس از انقضا، قابلیت ثبت شدن دارد. از طرفی این آدرس هنوز در پایگاه‌های علمی و استنادی به عنوان آدرس الکترونیکی وبسایت مجله در دسترس است؛ پس مجرمان اینترنتی می‌توانند با ثبت این آدرس و راه اندازی مجله‌ای با به کارگیری نام و شاپای دقیق مجله اصلی، از محققان کلاهبرداری کنند.

مقاله حاصل تحقیق مستقل بدون حمایت مالی و سازمانی است.

۱- دکترای تخصصی، واحد مرکز تکنولوژی و کارخانه نوآوری اسواتونک، گروه صنعتی انتخاب، اصفهان، ایران استاد وابسته، دانشکده مهندسی، دانشگاه آمریتا، کرالا، هند
نویسنده طرف مکاتبه: d_mehdi@av.amrita.edu

علمی و اعضای هیئت تحریریه این مجلات باید به کارگیرند ثبت آدرس الکترونیکی اصلی مجله خود در پایگاه‌های استنادی، تقویت سیستم مدیریت محتوای وبسایت جهت بازایی در نتایج اول جستجو، و تمدید و نگهداری تمامی دامنه‌ها و آدرس‌های الکترونیک پیشین مجله است. در غیر این صورت مجله آنها امکان ربایش توسط مجرمان سایبری را خواهد داشت.

تضاد منافع

در انجام پژوهش حاضر، نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافی نداشته‌اند.

هر محقق که در پایگاه‌های علمی و استنادی نیز جستجو می‌کند آدرس خریداری شده توسط مجرمان را پیدا کرده و به وبسایت جعلی مجله هدایت می‌شود. این نوع فرایند ربایش مجلات به راحتی قابلیت کشف ندارد و مجلات معتبر متعددی را قربانی خود نموده است (۹، ۱۰). وجود نقص یا حفره امنیتی یا اصطلاحاً باگ در وبسایت مجلات، یکی دیگر از روش‌هایی است که مجرمان اینترنتی با سوء استفاده از نقص امنیتی موجود می‌توانند کنترل وبسایت مجله را به دست گیرند (۱۱).

نتیجه‌گیری

سایر بنابر تجربه نویسنده دیدگاه، در زمینه شناسایی و مقابله با مجلات ربوده شده، متأسفانه امکان بازپس‌گیری، مقابله قانونی، یا ممنوع کردن فعالیت مجله ساختگی یا مجرمان در ربایش نوع سنتی و پیشرفته بسیار کم است. تنها راهی که سردبیران مجلات

References

1. Beall J. Predatory publishers are corrupting open access. *Nature*. 2012 Sep 1;489(7415):179–179.
2. Beall J. What I learned from predatory publishers. *Biochemia medica*. 2017;27(2):273–8.
3. Elmore SA, Weston EH. Predatory Journals: What They Are and How to Avoid Them. *Toxicol Pathol*. 2020 Jun 1;48(4):607–10.
4. Cukier S, Helal L, Rice DB, Pupkaite J, Ahmadzai N, Wilson M, et al. Checklists to detect potential predatory biomedical journals: a systematic review. *BMC Medicine*. 2020 May 18;18(1):104.
5. Dadkhah M, Bianciardi G. Hackers spy scientists. *Indian Pediatrics*. 2016;53(11):1027.
6. Jalalian M, Dadkhah M. The full story of 90 hijacked journals from August 2011 to June 2015. *Geographica Pannonica*. 2015;19(2):73–87.
7. Dadkhah M, Rahimnia F, Darbyshire P, Borchardt G. Ten (Bad) reasons researchers publish their papers in hijacked journals. *Journal of Clinical Nursing*. 2021 Oct 1;30(19–20):e60–3.
8. Dadkhah M, Seno SAH, Borchardt G. Current and potential cyber attacks on medical journals; guidelines for improving security. *European Journal of Internal Medicine*. 2017 Mar 1;38:25–9.
9. Bohannon J. How to hijack a journal. *Science*. 2015 Nov 20;350(6263):903–5.
10. Dadkhah M. New types of fraud in the academic world by cyber criminals. *Journal of Advanced Nursing*. 2016 Dec 1;72(12):2951–3.
11. Dadkhah M, Borchardt G, Lagzian M. Do You Ignore Information Security in Your Journal Website? *Science and Engineering Ethics*. 2017 Aug 1;23(4):1227–31.

The Risk of Hijacking for Academic Journals

Mehdi Dadkhah¹

Commentary

Abstract

At the moment, there is a risk of hijacking for reputable indexed journals. The cybercriminals search for journals whose websites are not easily reachable to researchers, then develop a fake website for that journals. They mimic the exact name and ISSN of the target journal, and by charging authors, publish papers without peer review. In a new advanced journal hijacking version, cybercriminals register expired domains of academic journals and launch their hijacked journals. To deal with journal hijacking, editors should update the details of their journals on scientific and citation bases. They also have to increase the visibility of their journal website in search engines by utilizing Search Engine Optimization (SEO) techniques. The journals' websites also should be checked against web vulnerabilities and possible issues should be addressed.

Keywords: Hijacked Journals; Integrity of Science; Predatory Journals; Peer Review; Publication Ethics

Received: 8 July, 2022

Accepted: 01 Aug., 2022

Published: 06 Aug., 2022

Citation: Dadkhah M. **The Risk of Hijacking for Academic Journals.** Health Inf Manage 2022; 19(3): 157-159.

Article resulted from an independent research without financial support.

1- Department of Innovation, SnowaTec Technology Center and Innovation Factory, Entekhab Industrial Group, Isfahan, Iran
Adjunct Professor, Amrita School of Engineering, Amrita Vishwa Vidyapeetham, Amritapuri, Kerala, India

Address for correspondence: Mehdi Dadkhah; Department of Innovation, SnowaTec Technology Center and Innovation Factory, Entekhab Industrial Group, Isfahan, Iran & Adjunct Professor, Amrita School of Engineering, Amrita Vishwa Vidyapeetham, Amritapuri, Kerala, India
Email: d_mehdi@av.amrita.edu